

[Rager.]

Hvis man kaster et Blik ud over Landet, kan man godt blive lidt pessimistisk stemt. Der bygges i Øjeblikket paa Sjælland en stor Central oppe ved Kyndby, og der bygges et andet Værk nede ved Masnedø. Elektrisk landfast med Sjælland er Lolland-Falster, og dér bygges i Nakskov, og det er i hvert Fald givet, at Raadet har afgivet en Erklæring, der fraraadede det, men Nakskovs lokale og økonomiske Interesser tilsagde Byen at bygge et Værk selv. Gaar vi over til Jylland, vil man se, at Samarbejdet mellem Nørresundby og Hjørring vel fortsættes, men dog paa den Maade, at Hjørring har foretaget en meget stor Udvidelse, og man ved, at et Samarbejde, der var projekteret mellem Esbjerg og den østjyske Sameskinne eller Esbjerg—Aabenraa, gik i Fisk. Med andre Ord, der er store Anlæg, som kunde være blevet til noget, der ikke er blevet det, og i denne Tid, hvor Brændselsbesparelser er i saa høj Grad ønskelige for Landet, kan det jo være nyttigt i højere Grad, end man maaske ellers vilde gøre det, at anlægge den Betragtning, at de lokale Interesser rundt omkring spiller mere ind, end det i hvert Fald nationaløkonomisk, samfundsøkonomisk er gavnligt og rigtigt.

Mange Værker har i Dag den mærkelige Idé, at hvis de køber Strøm udefra, mister de deres Selvstændighed. Ja, jeg ved ikke rigtig, hvordan Værkernes Selvstændighed har det i Øjeblikket; hvis de ikke i Forvejen har købt deres Brændsel, tror jeg, at det ser smaat ud med Selvstændigheden. Mange af de smaa Værker vilde maaske være mere tjent med at have et større Værk med gode Kulbeholdninger som Leverandør af Elektricitet end en Kulleverandør eller Brændselsolieleverandør, der ikke har alt for store Forraad i Øjeblikket. Et lille Andelsselskab, der har drevet sit diesel-drevne Elektricitetsværk, mister jo ikke Spor af sin Selvstændighed ved i Stedet for at købe Olie til at drive sin Spinderok at købe Elektricitet til at drive en Maskine af en noget anden Type; Salget, Detail-distributionen og alt dette fortsættes ganske uberørt af alt. Men det er de kværlantiske Kræfter, jeg før talte om, der har drevet deres Spil dér og virkelig har kunnet bilde naive Andelsfolk ind, at de vilde miste deres Selvstændighed, fordi de købte en Vare som Elektricitet i Stedet for at købe en Vare som Kul eller Brændselsolie.

Alligevel tror jeg ikke, det vilde være rigtigt paa nærværende Tidspunkt at skride til en Skærpelse af Loven. Jeg er Tilhænger

af, at det gaar i saa megen Frihed som muligt, og jeg tror, at Oplysningen er stigende, ogsaa paa dette Omraade, selv om jeg maa indrømme, at over 25 Aars Arbejde med denne Sag efterhaanden gør en i nogen Grad pessimistisk med Hensyn til, hvor langt det kan komme. Forholdet er det, at alle danske ansvarlige Elektroteknikere i de sidste 25 Aar har peget paa, at de Retningslinier, jeg her har gjort mig til Talsmand for, er de rigtige — og de eneste rigtige —, og at der ligger en stor samfundsøkonomisk Besparelse i at følge dem.

Men det kommer saa ofte an paa, at man har de rette Folk paa de rigtige Pladser, og Ministeriet kan naturligvis ogsaa gøre noget. Derfor vil jeg sige, at naar vi nu gaar til en Forlængelse af denne Lov, er det mig paa en Maade en Glæde at se, hvordan det er gaaet i Østjylland i den sidste Tid; det er mig en Glæde at se, at det er gaaet daarligt dér, efter at den rette Mand kom væk — for saa længe den Mand, som nu sidder i Trafikministerens Stol, var i Østjylland, gik Samarbejdet under hans Ledelse i den rette Retning. Nu er det aabenbart kommet over paa andre Hænder, der ikke magter det saa godt. Saa er det et lille Stykke lokalt Arbejde, der ikke gaar saa godt, men saa ved vi, at det er den rette Mand, der sidder og leder Elektrificeringen dér, hvor Staten har Haand i Hanke med det.

Valdemar Thomsen: Min Gruppe har ikke noget imod, at en egentlig Revision af Loven udskydes i yderligere 5 Aar, som Hensigten nu er. I Tiden siden 1907 er der sikkert gjort et stort og nyttigt Arbejde, først af Elektricitetskommissionen og fra 1935 af Elektricitetsraadet. Det er klart, at det paa et Omraade som dette er gavnligt med en vis Ensretning, hvad Strøm og Spænding, Konstruktion m. v. angaar. Formalet maa være at tilvejebringe den ikke alene teknisk, men ogsaa økonomisk mest forsvarlige Ordning. For at opnaa et godt økonomisk Resultat for samtlige Forbrugere bliver det i mange Tilfælde nødvendigt, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Laurits Pedersen var inde paa, at det lokale Selvstyre i nogen Grad indordner sig under Samfundshensyn. Det er ikke just noget liberalt Synspunkt, men derfor kan det alligevel være godt. Forbrugerne kan ikke være interesserede i, at Lokalpatriotisme spiller en alt for dominerende Rolle. Det ærede Medlem Hr. Rager antydede, at det var de smaa Andelsselskaber, der stillede sig i Vejen for en fornuftig og forsvarlig Ordning. Jeg tror, at det i mange Tilfælde i